

ПЕРСПЕКТИВИ РИНКУ ІТ-ОСВІТИ В УКРАЇНІ

На 2018 рік більше 66% населення України старше 14 років щоденно користуються Інтернетом, і цей показник постійно росте [1]. 85% українців перебувають онлайн щоденно, а серед користувачів віком до 25 років цей показник складає аж 98%; крім того, 72% українців до 35 років постійно користуються смартфонами, тобто мають змогу виходити в Інтернет незалежно від географічного розташування [2]. Таким чином, щонайменше 2/3 платоспроможного населення є активними споживачами інформації digital-каналами.

У побут простих українців стрімко проникають сучасні технології, і хтось має обслуговувати апаратне та програмне забезпечення, завдяки якому все функціонує. Але ІТ розвивається швидко, а спеціалісти у цій галузі можуть суттєво знизити конкурентоспроможність на ринку праці усього лише за рік «статичної» роботи без постійного оновлення знань та навичок. Власне, тому в Україні спостерігається стійкий попит на послуги ІТ-спеціалістів, а їх зарплата суттєво перевищує середню [3]. Але Україною кар'єрні амбіції сучасної молоді не обмежуються, і досить багато ІТ-спеціалістів працює з закордонними замовленнями, де попит на послуги не менший, а зарплата вища. При цьому за даними Intersog, Україна займає четверте місце за походженням фрілансерів на світовому ринку ІТ-послуг; наша країна поступилася лише Індії, США та Філіппінам [4]. Український ІТ-ринок стрімко розвивається. Загальний експорт ІТ-послуг з України лише в 2018р. склав \$3.6 млрд., і динаміка стрімка – цей показник вище аналогічного за 2017 рік на 20%.

Виходячи з вищенаведених фактів глобальної діджиталізації, українці зацікавлені в отриманні ІТ-освіти, і кількість бажаючих буде постійно зростати

наступними роками. Тому ринок ІТ-освіти буде стрімко розвиватись у найближчому майбутньому. Ці очікування підтверджуються об'єктивними даними: за 2016 рік 22327 абітурієнтів було зараховано до студентів перших курсів ВНЗ IV рівня акредитації за однією із п'яти ІТ-спеціальностей, ліцензованих державою, а також 44357 студентів записались на курси професійної освіти в сфері ІТ [5]; у динаміці трьох останніх років аналогічні показники складають 133392 та 65036 осіб відповідно [6]. Тобто лише за останні три роки майже 200 тис. українців забажали отримати освіту за однією з ІТ-спеціальностей. При цьому середня вартість навчання в університеті за даними напрямками складає 14000 грн./рік, а освітніх курсів – близько 10000 грн. за курс тривалістю 2-6 місяців.

Якщо припустити, що набір студентів-першокурсників залишався незмінним останніми роками (22327 осіб на рік), відповідно, студентів з першого по п'ятий курс за даними спеціальностями в Україні зараз навчається 111635 осіб, які щорічно сплачують за навчання 14000 грн. Таким чином, загальна сума оплати за ІТ-освіту в університетах у поточному році складає більше півтора мільярдів гривень (~1562890000) або \$55817500.

Прорахувати аналогічним чином вартість послуг професійної освіти буде неможливо, оскільки строки навчання різні, а коливання цін – надвисокі. Але, виходячи з вищенаведених даних, можна навіть без підрахунків сміливо стверджувати, що обсяг ринку послуг ІТ-освіти в Україні складає більше 2 млрд. грн, а його стрімке зростання створює сприятливі умови для інвестування. Тому в загальному підсумку ІТ-освіта є перспективною галуззю із тенденцією до стабільного зростання. При цьому формується тенденція до збільшення частки дистанційної освіти в загальному обсязі освітніх послуг, враховуючи діджиталізацію молоді. Студент, що навчається за класичною лекторською схемою, витрачає на дорогу з дому до університету та назад до двох годин на день. Натомість він отримує власне, лише ту інформацію, яку подає йому та одногрупникам викладач. При цьому графік лекцій не можна коригувати, і тому досить незручно суміщати навчання із, наприклад, роботою.

Так, фактично єдина перевага навчання із викладачем – у тому, що при незрозумілості якихось питань студент може спитати і отримати відповідь з поясненнями просто зараз, а не витратити години на пошук в мережі. Проте сьогодні викладач та студент – обидва мають змогу в будь-який час зв'язатись одне із одним через Інтернет, та прояснити всі виниклі питання. Студент, що навчається дистанційно, може вільно планувати свій час. Одноразово записаний в текстовому, аудіо- чи відео-форматі курс у поєднанні із можливістю у будь-який час швидко, зручно та не прив'язуючись до географічного положення, швидко отримати відповіді на незрозумілі розділи у викладача, робить неефективною систему університетського навчання, та одночасно збільшує «рейтинг» дистанційної освіти.

Узагальнюючи вищесказане, ринок дистанційної ІТ-освіта буде стрімко розвиватись найближчими роками і може скласти серйозну конкуренцію університетам, а в перспективі – витіснити їх взагалі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Національне інформаційне агентство України «Укрінформ» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/2537570-dvi-tretini-ukrainciv-koristuutsa-internetom.html>
2. Інтернет-журнал AIN.UA [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ain.ua/2016/09/13/kak-ukraincy-polzuyutsya-internetom-svezhee-issledovanie-google>
3. Українська спільнота ІТ-спеціалістів DOU [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://jobs.dou.ua/salaries>
4. Статистична агенція Intersog [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://intersog.com/blog/expert-opinions/ukraine-is-top-freelance-supplier-in-europe>
5. Українська спільнота ІТ-спеціалістів DOU [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dou.ua/lenta/articles/it-schools-rankings-2016>
6. Інформаційна система «Конкурс» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.vstup.info>